

चतुर्काले स्वकां भाव्यां गच्छन्तां या मनोविषां । परस्त्रीभ्या निवृत्तानां तां गतिं व्रज पुत्रक ।
 सान्ना ये सर्वभूतानि पश्यन्ति गतमत्सराः । नारुनुदानां चमिणां या गतिस्त्वामवाप्नुहि ।
 मधुमांसनिवृत्तानां मद्याद्भाक्ष्याऽनृतात् । पेरापतापत्यक्तानां तां गतिं व्रज पुत्रक ।
 ह्रीमन्तः सर्वशास्त्रज्ञा ज्ञानहृता जितेन्द्रियाः । यां गतिं साधवो यान्ति तां गतिं व्रज पुत्रक । २७६
 एवं विलपतीं दीनां सुभद्रां शोककर्षितां । अन्वपद्यत पाञ्चाली वैराटीसहिता तदा ।
 ताः प्रकामं रुदित्वा च विलप्य च सुदुःखिताः । उन्मत्तावत्तदा राजन् विसंज्ञा न्यपतन्वचितौ ।
 सोपचारस्तु कृष्णश्च दुःखितां भृशदुःखितः । सिक्ताऽभ्यासा समाश्रास्य तत्तदुक्ता दितं वचः ।
 विसंज्ञकल्यां रुदतीं मर्माविद्धां प्रवेपतीं । भगिनीं पुण्डरीकाक्ष इदं वचनमब्रवीत् ।
 सुभद्रे माशुचः पुत्रं प्राञ्चाल्याश्रासयोत्तरां । गतोऽभिमन्युः प्रथितां गतिं चक्षियपुङ्गवः । २७७
 ये चान्येऽपि कुले सन्ति पुरुषा नो वरानने । सर्वे ते तां गतिं यान्तु याऽभिमन्योर्यशस्विनः ।
 कुर्याम तदयं कर्म क्रियासु सुहृदश्च नः । कृतवान् यादृशं ह्येकस्तव पुत्रो महारथः ।
 एवमाश्रास्य भगिनीं द्रौपदीमपि चोत्तरां । पार्थस्यैव महाबाहुः पार्श्वमागादरिन्दमः ।
 ततोऽभ्यनुज्ञाय नृपान् कृष्णा वन्दुस्तथाऽर्जुनं । विवेशान्तःपुरे राजस्ते च जग्मुर्यथालयं ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि प्रतिज्ञापर्वणि सुभद्राविलापे अष्टमस्तोऽध्यायः ॥ ७८ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ ततोऽर्जुनस्य भवनं प्रविश्याप्रतिमं विभुः । स्पृष्ट्वाभ्यः पुण्डरीकाक्षः स्थण्डिले शुभलक्षणे । २७८
 सन्तस्तार शुभां शय्यां दर्भैर्वैदूर्यसन्निभैः । ततो मात्येन विधिवत्ताजैर्गन्धैः सुमङ्गलैः ।
 अलङ्कार तां शय्यां परिवार्यायुधोत्तमैः । ततः स्पृष्ट्वादके पार्थं विनीताः परिचारकाः ।
 निशायां नैत्यिकं चक्रुर्नैयत्यम्बकं बलिं । ततः प्रीतमनाः पार्था गन्धमात्येन माधवं ।
 अलङ्कृत्योपहारन्तस्त्रैशं तस्मै न्यवेदयत् । स्मयमानस्तु गोविन्दः फाल्गुनं प्रत्यभाषत ।
 सुप्यतां पार्थ भद्रन्ते कल्याणाय व्रजाम्यहं । स्थापयित्वा ततो दास्यान् गोमृशान्तायुधान् चरान् । २७९
 दारुकानुगतः श्रीमान् विवेश शिविरं स्वकं । शिष्ये च शयने शुभ्रे बज्रकृत्यं विचिन्तयन् ।
 पार्थाय सर्वं भगवान् शोकदुःखापहं विधिं । व्यदधात्पुण्डरीकाक्षलेजायुनिविवर्द्धनं ।
 योगमास्थाय युक्तात्मा सर्वेषामीश्वरेश्वरः । श्रेयस्कामः पृथुयशा विष्णुर्जिष्णुः प्रियङ्करः ।
 न पाण्डवानां शिविरे कश्चित्सुखाप तां निशां । प्रजागरः सर्वजनं ह्याविवेश विशाम्पते । २८०
 पुत्रशोकाभितप्तेन प्रतिज्ञातो महात्मना । सहसा सिन्धुराजस्य बधो गाण्डीवधन्वना ।
 तत्कथं सुमहाबाहुर्वासविः परवीरहा । प्रतिज्ञां सफलां कुर्यादिति ते समचिन्तयन् ।
 कष्टं ह्रीदं व्यवसितं पाण्डवेन महात्मना । स च राजा महावीर्यः पारयत्कर्जुनः स तां ।
 पुत्रशोकाभितप्तेन प्रतिज्ञा महती कृता । भ्रातरश्चापि विक्रान्ता बज्रलानि बलानि च ।
 धृतराष्ट्रस्य पुत्रेण सर्वं तस्मै निवेदितं । स हत्वा सैन्यं सङ्घो पुनरेतु धनञ्जयः ।
 जित्वा रिपुगणान् सैव पारयत्कर्जुनो व्रतं । शोऽहत्वा सिन्धुराजस्य धूमकेतुं प्रवेक्ष्यति । २८१